

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskeres Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

4 real: Novemberuge på

Teateraftener i
den private
realskole

private skole

ent overskud i den
ivate realskole

private realskole

formand for
skolen

Byggesløppet
ingen katastrofe

Privatskolens
årsafslutning

men beklageligt, at der sættes
som for vore skolenes forma.
laner, siger privat

Privatskolens
julespil vises
flere gange

Børnene laver TV

0 børn med
dvidelse

realskoleudvidelse lampen oppe

lar efter påske

Novemberugen
i morgen

Rungsted private Realskole

1975

private skoler et
dt supplement

Generalforsamling
på realskolen

En skoleuge,
der er
anderledes

„ . . . Skolen ser det endvidere som sin opgave gennem en styrkelse af elevernes selvstændighed og pligtfølelse at virke karakterdannende og skabe respekt for anderledes tænkende ved at arbejde for tolerance og demokrati . . . “

(Skolens vedtægt)

Rungsted private Realskole

1975

INDHOLD	Forord	5
	Digt	7
	Dimissionstale	8
	Årets dimittender	13
	Skolekomedie	14
	Skolelejr med børnehaveklassen	15
	2. klasse på Islebjerggård	16
	3. klasse ved Høve Strand	17
	4. klasse på Møn	18
	5. klasse ved Høve Strand	20
	6. klasse på Lolland	24
	7. klasse på Samsø	26
	I. realerne i Sverige	28
	II. realerne i Harzen	30
	Om slik	32
	Tysklærerstævne i Sankelmark	35
	Den nye skolelov	37
	Novemberugen 1975	41
	Skoleidræt	44
	Personalia	47
	Skolens styrelse	56
	Skolens elevråd	58
	Skolens lærerråd	59
	Skolefonden	60
	Glædelig jul og godt nytår	62

Forsiden er klip fra lokalblade.

Tegninger, fotos og vignetter er venligst stillet til rådighed af elever, lærere og forældre.

Bagsidevignetten er udført af bogtrykker Petersen.

Hvor intet andet er angivet er teksten skrevet af årsskriftets redaktion:
Fru Sonja Ronzoni og Carl Bengtsson.

Denne årsberetning sendes som en hilsen til Rungsted private Realskoles elever, forældre og mange venner.

Som det fremgår af indholdet, har 1975 været et begivenhedsrigt og muntert år for skolen.

Netop nu er hele den danske skole inde i en vældig brydningstid, der selvsagt også kommer til at sætte sine spor på denne skole.

I mangt og meget bliver de forhold, hvorunder vi lever og eksisterer som skole, ændret i de kommende år under en ny skolelov.

Vi går ind til disse ændringer med tro på, at vi har bedre muligheder end nogensinde. Vi har større berettigelse som skole end nogensinde før.

Årsberetningen fortæller, hvad sandt er: Vi holder kursen . . . og vi har skruen i vandet!

C. B.

Rungsted i november 1975.

Morgensang

ET DIGT

Klokken ringer,
larm på trapper og gange.
Min gamle skoles lyde og lugt.
Muntre stemmer.
„Har du ingen højskolesangbog? –“
Klokken ringer igen!
Anslag på klaveret.
Stilheden er vågen og lyttende,
brøkdelen af et sekund: nummer 78.
Så begynder klaveret. Den samme melodi som dengang.
Man blader og hvisker.
Sangen stiger tøvende, små glade stemmer.
Lærerne står langs ribberne.
Her trænger til at males – nyt loft –
en rude mangler.
Ribben føles som dengang – –

Fader vor.
Ingenting er så stille som stilheden her –
måske engang for længe siden et andet sted.
Stilheden er varmere og blødere, end jeg vidste dengang.
Bare denne stemme og de gode ord.

— — — — —
Min gamle skoles lyde:
Morgensang.

KÆRE DIMITTENDER!

Den 5. juni i år fandt min nabo på marken uden for vores hus på Lolland denne smukke sten. Det er en stenøkse. Den lå på mit skrivebord, da jeg ankom for 14 dage siden. Jeg tog den i hånden og fyldtes af de dybe tanker, der uvægerligt griber én, når man får en smuk hilsen – ikke bare fra en god nabo, men fra en ukendt mand, der levede på samme sted for 8 tusinde år siden.

Jeg tog den i hånden og betragtede det smukke spil i flinten. Farverne går fra okkergult over rødt til blågråt. Den underligt skæve facon kunne være en fejl i stenen eller et uheld i tilvirkningen, men som jeg drejede den i hånden, faldt den pludselig på plads. Den runde udbuling passer til højre hånds håndflade, og hver eneste udhugning passer til fingrene. Det var en egenartet fornemmelse at være den første, der efter årtusinder lod stenen falde på plads i hånden. Det hånd- og fodformede redskab er i parentes bemærket ikke vor tids fortjeneste. Senere samme aften gik jeg en tur over marken uden for vores hus, og jeg fandt da denne sten. Tilhugget med enkelte, sikre slag. Tager man den i hånden finder fingrene af sig selv deres rette placering. Igen denne betagende fornemmelse, og nu for anden gang på samme dag, som det første menneske i årtusinder at holde stenaldermandens redskab i sin hånd. Det er et bor. Huntingford og jeg har efterprøvet det i sløjdsalen. Og det kan endnu.

Disse fund bogstaveligt lige uden for min egen dør satte en tanke-
række, som jeg gerne vil forsøge at indføre jer i, i gang.

Jeg prøvede at forestille mig det menneske, der har formet disse
sten i den fjerne fortid.

Han var anbragt i en eksistenskamp bogstaveligt talt på liv og død.
Midt i sommerens varme og lys og madrigelighed gik han med
sikkerhed imod vinter og mørke og kulde. Sad han ved blåets
lys og varme, så lurede mørket alligevel som en truende ring uden-
om. Hele tiden har han befundet sig i denne kamp mellem lys og
mørke, liv og død. Det har været hans livs udfordring.

Og hvad var så hans middel, menneskets middel? Ja, vi ser det i
hans redskaber: dygtighed og dristighed afspejler sig i deres form,
hvor kluntede de end kan tage sig ud i vore formforvante øjne.
De har været ham en tilfredsstillelse, og med dem i hånden har han
følt en tryghed imod mørket, der lurede på ham. Han har taget
kampen op som mennesket før og siden.

Tankerækken måtte ende med, at jeg spurgte mig selv: hvor langt
er vi moderne mennesker fra denne stenaldermand, eller bronze-
aldermanden, eller ham fra vikingetiden?

Om det er der for det første det at sige, at det ikke bare er sten,
der er efterladt os. Jævnt hen ad vejen bærer vi på arvegods fra
vore fjerne forfædre.

I en moderne og kristen tid gør og siger vi ting, der rækker årtu-
sinder bagud. De underjordiske, vætter og trolde, havguder, hekse,
skæbnetro lever som den rammeste hedenskab side om side med den
kristendom, der siges at være indført for mere end tusinde år siden.
Når grundstenen lægges til en eller anden offentlig bygning, skole
eller kirke, så murer man dokumenter ned, indeholdt i en blykiste
sammen med andre ting bl. a. pengestykker.

I hedensk tid ofrede man på samme måde til jordvætterne, når sylt-
stenen blev lagt til et hus.

Og når et skib gled i søen, så ofrede man til havets gud Ægir. I dag
knuser man champagneflasker.

Samtidig er vi i vor dagligdag præget af kristendommen. Ikke den
kristendom, der udformedes af Paulus, Luther eller Søren Kierke-
gaard. Den kristendom kan vi tage frem ved højtidelige lejligheder
og til theologiske diskussioner. Næh, den kristendom, der præger

vort daglige liv og tankesæt mere end noget andet, er den, der formes i den tidlige middelalder, i den første korstogstid, som også bærer navnet riddertiden. Vi kender denne tids idealer: beskyt den svage (Kvinder, børn, gamle). Tal sandhed. Vær ordholdende. Overhold kampens regler. Hele denne holdning af ridderlighed lever den dag i dag – også blandt skoleelever. Idealerne er dyrket videre i det engelske gentleman-ideal, det er møntet ud i en spejderbevægelse, og det trives i sportens krav om fair play.

Det er for resten godt at forstå, at riddertid havde man i Nordvesteuropa. Kun der antoges idealerne og indgik som så fast en holdning, at vi af og til er tilbøjelige til at betragte vore riddertidsideal som naturlove. Vi forbavses og forarges, når vi ikke finder dem praktiseret i andre verdensdele. Først når vi fatter, at dette er forskellen på Nordvesteuropa og landene i øst og syd, forstår vi tilfulde vor egen kulturkreds.

Meget af det vi ser og oplever fra disse andre lande, og som oprører os, vil – hvis vi analyserer den enkelte begivenhed – ganske enkelt stamme fra den omstændighed, at vore regler om fair play, om ridderlighed, ikke kendes – og derfor ikke overholdes.

At andre kan synes vores tankegange er ulogiske, generer os ikke.

Man må ikke være to om én siger vi! Ja, hvorfor ikke det? spørger de andre. Man må ikke slå bagfra. Skal man skyde en mand, skal han stå med front mod peletonen med hævet pande. Der findes steder, hvor man logisk siger: et uventet nakkeskud er nådigere. Du skal behandle din overvundne fjende med respekt mener vi. Du må ikke slå på den, der ligger. Ja, siger man andre steder, men skal han ikke uskadeliggøres? Han er dog stadig min fjende.

Eller på sportspladsen: Vores center-forward går i en flot dribling mod målet, han slipper fri, målchancen er oplagt, og så kaster en af det sydlige landes forsvarere sig over ham, og holder ham om livet bagfra. Helt imod alle regler. Reglerne er nemlig lavet i Nordvesteuropa! Danskere, svenskere, englændere brøler af forargelse. Dette er ikke fair play. Men hans egne landsmænd siger med et skuldertræk: han gjorde jo bare, hvad han kunne og var nødt til at gøre. Og de forstår virkelig ikke vor forargelse. Kort forklaret: Vi har haft riddertid – de ikke.

Blandt skoleelever i dagens Danmark lever de samme riddertids-

idealer, indpodet, indoktrineret om I vil, hjemmefra og her på skolen.

Når der i jeres skoletid opstod konflikter jer imellem, så var det kun virkeligt galt, så galt at vi andre måtte indblandes, når de uskrevne love om fair play blev overtrådt. Vi oplevede det med jer, som vi i dag oplever det med de mindre og vil opleve det fremover: Han slår i ryggen, de var to om en, han slog i ansigtet o. s. v.

Reglerne, de uskrevne love, fair play skal overholdes . . . for resten også af de voksne!

Men som trolde og hekse og ram hedenskab trives side om side med den lyse kristentro, sådan gælder blandt skoleelever side om side med idealer om ridderlighed og fair play en anden mørk og dyster lov.

Den står i skærende og fornuftsstridig modsætning til alt andet, en skoleelev tænker og føler. Den har rod langt tilbage, hvor langt er svært at efterspore, men man må gætte at den er ældre end ridder-tid og kristendom. Den har rod i en ond og barsk fortid for menne-sker. Denne lov er på en måde genial i sin enkelhed. Den har kun én paragraf, så den er til at huske, selv om den er svær at forstå. Det sidste kræves heller ikke, men den er alligevel så enkel, at alle kan lære den og overholde den. Den hele tekst lyder: Du må ikke sladre!

Selv har vi ofte over for jer kaldt den „gorillaloven“ eller „neander-thaloven“. Når jeg kalder den sådan, er det, fordi den kun tjener et eneste formål: at beskytte gorillaerne og neanderthalerne iblandt os. Hvad andet gør den? Den forulemper og undertrykker den svage og forurettede, mens den beskytter den stærke, undertrykkeren. Loven er givet af de stærke for de stærke, men imod de svage.

Denne dobbelthed, dette parallelle forløb af kulturstrømme, som I har levet i, vil I også fremover være underkastet. Deri er ingen for-skel på nu og senere.

Den lyse kristendom med dens tro på menneskets muligheder for frit at vælge, mens det hedenske tusemørke med skæbnetro og stjerne-tyderi rumsterer i baghovedet (og for resten også i ugebladens spalter!)

Bundetheden til fair play, retskaffenhed og frihed for stærk som for svag på den ene side – og så på den anden side: Gorillaloven.

Der går igennem det hele menneskeliv en lov om tingenes balance: godt og ondt – lyst og mørkt – mildt og barskt – Yan og Yin – Gud og djævel.

Åndeligt set sidder vi endnu ved bålet som stenaldermanden og mærker mørket krybe os i nakkehårene med utryghed og rædsel.

Og alligevel skal I tage kampen op, som mennesket har gjort til alle tider, fordi det er menneskeligt. I skal forme jeres redskaber, gøre jer dygtigere, udruste jer, bøje tingene efter jeres vilje til jeres hjælp. Og så skal I føle trygheden, der udspringer af tanken om, at I har gjort, hvad I kunne.

I alt dette ligner I de mennesker, der gik før jer:

Jo bedre I udruster jer, des bedre vil I være i stand til at vælge imellem livets muligheder, og des bedre og menneskeligere bliver jeres fremtid.

Deri har vi stræbt at hjælpe jer her på skolen. Vi har forsøgt at påpege de muligheder, der ligger i stenene på jeres vej.

Forstår I det, så vil I også fatte dybden af det sidste vers, vi sang, inden jeg gik på talerstolen:

Hvad hånden former er åndens spor.
Med flint har oldbonden tømret, kriget.
Hver spån, du finder i Danmarks jord
er sjæl af dem, der har bygget riget.
Vil selv du fatte dit væsens rod,
skøn på de skatte, de efterlod.

Med disse ord dimitteres I fra Rungsted private Realskole.

DIMITTENDER 1975

Ege Arp-Hansen, Humlebæk	Jens Koefoed, Rungsted Kyst
Lars Toft Rasmussen, Vedbæk	Steen Leo Rasmussen, Espergærde
Annemarie Mølgaard Hansen, Rungsted Kyst	Morten Gramstrup Søndergaard, Rungsted Kyst
Hanne Vinkel Hansen, Snekkersten	Vibeke Andersen, Hørsholm
Susanne Krogh, Kokkedal	Sigrid Marie Christensen, Rungsted Kyst
Charlotte Munksgaard, Helsingør	Ulla Pæregaard Hansen, Hørsholm
Susanne Pia Nielsen, Snekkersten	Michaela Hover, Rungsted Kyst
Charlotte Petersen, Rungsted Kyst	Karin Kjær Jensen, Vedbæk
Anne Schäffer, Hørsholm	Birgitte Gyde Nielsen, Espergærde
Jan Funder, Rungsted Kyst	Charlotte Louise Truelsen, Rungsted Kyst
Gregers Gjersøe, Rungsted Kyst	Anne Mie Væver, Rungsted Kyst
Peter Glarfeldt Jensen, Rungsted Kyst	
Olav Horni Knudsen, Rungsted Kyst	

Ved dimissionsfesten overræktes boghandler Bjørns bogpræmie „for at bære skoleårets trængsler med godt humør“ til Ege Arp-Hansen.

Skolefondens „Nøddeknækkerpris“ blev givet til Karin Kjær Jensen.

Under byggeriet benyttede 6. klasses piger gymnastiktimerne til at indøve skolekomedie. Det viste sig nu ret hurtigt, at det ikke var gjort med kun at anvende gymnastiktimerne. At sætte en skolekomedie på benene er et stort og tidskrævende arbejde både for skuespillere og instruktør. Fru Bente Merete Bentzen og pigerne gik på opgaven med godt humør . . . og resultatet blev derefter:

Den 3. juni gik „Potte i pension“ for fuldt hus. Forestillingen vakte jubel hos alle. Dygtigt spillet og dygtigt instrueret. Der er nu ikke noget som skolekomedie. Måtte det blive en fast foreteelse . . . også uden ombygning af skolen som påskud!

Endnu en aften fyldtes salen af et veloplagt publikum. Skolefonden modtog et smukt beløb fra pigerne, nemlig hele overskuddet.

Mandagen efter opførtes „Potte i pension“ for kommunens ældre. De morede sig strålende og nød både spillet og selskabet af børn, der serverede kaffe i den store pause.

„SKOLELEJREN“ MED BØRNEHAVEKLASSEN JUNI 1975

Skolelejrtræt.

Børnene mødte glade og veloplagte fredag aften med soveposer, drømmesenge o. s. v.

Vi deltes i 2 hold, det ene hold sov sammen med Else Gertov i børnehaveklassen, det andet sammen med Ellen i 3. kl. Trods megen skæg og ballade sov børnene til sidst fredeligt.

Lørdag morgen gik vi alle i brusebad under stor muntherhed og hal-løj, og efter et solidt morgenmåltid kørtes vi af hjælpsomme forældre til Zoologisk Museum, som børnene studerede med stor interesse.

På skolen ventede fru Ellegård os kl. 12,30 med en herlig frokost, som kunne have været reklame for sund og lækker mad.

Efter et kort hvil gik vi en dejlig tur i Rungsted hegn med Ellens Berner Sennenhund, som børnene skiftedes til at „gå med“ i snor. Lørdag aften havde vi besøg af nogle fædre, som arrangerede sørø-verleg i gymnastiksalen.

Søndag morgen havde vi alle, forældre og småsøskende til morgenkaffe i gymnastiksalen som en festlig afslutning på „skolelejren“.

E. Schiødt

2. KLASSE PÅ ISLEBJERGÅRD

Den 1. oktober startede 2. klasses lejrskole til Islebjerggård. I forbindelse med turen var der en del små problemer, der skulle klares. Et af dem, der optog klassen mest, var sovedyr. Diskussionen drejede sig om, hvor store de måtte være. Det var vanskeligt at præcisere, men det lykkedes, og på afrejsedagen var sovedyrene i mindretal.

Turen til lejrskolen gik over Hillerød, hvor vi fra bussen fik et indtryk af Frederiksborg slot. Vel ankommet til Islebjerggård blev sovesalene og de øvrige lokaliteter taget i brug. Ud over de planlagte ture var der for børnene lejlighed til selvvalgte aktiviteter. De fordrev blandt andet tiden med lege som rundbold og hulebygning. Det var i det hele taget en fornøjelse at se, hvor gnidningsløst legen gik. Der var en ting, som jeg på børnenes initiativ diskuterede en del med dem nemlig alt det hærværk, som lejrskolen var blevet udsat for. Det var glædeligt at erfare den sande harme, de udviste over for den slags adfærd. I det hele taget forstod de at trække grænsen, således at der også blev plads til os andre, uden at man af den grund kunne kalde dem for rene dydsmønstre.

Selv om hjemturen startede en halv time før planlagt, betød det hurtige opbrud ikke, at vi glemte noget. Alle hjalp hinanden, og ved ankomsten til skolen kunne man afslutte en god tur.

Torben Madsen

3. KLASSES LEJRSKOLE SEPTEMBER 1975

I år gik lejrskoleturen til Høve Strand. Det var et herligt sted. Det lå lige ned til stranden med store arealer, man kunne lege på. Henriks og Anders mor boede i et sommerhus lige i nærheden, og der blev vi inviteret hen den første dag til chokolade og kager.

De to første dage fik vi ellers tiden til at gå med at samle spændende ting på stranden, at gå tur til Esterhøj, lege, plukke brombær, lave rapporter og få historie.

Den tredje dag var vi på bustur. Vi kørte først til Fårevejle Kirke, hvor vi bl. a. så skelettet af Jarlen af Bothwell. På Dragsholm så vi fangekældereren, hvor Jarlen af Bothwell og andre kendte mænd havde siddet. Nogle af børnene så „den hvide dame“, et af Dragsholms spøgelser. Vi spiste vores mad blandt enebærbuskene på Vesterlyng. Om eftermiddagen gik vi tur i den hyggelige havn i Havnsø, og vi så jættestuerne og museet i Stenstrup. Det var en spændende dag med mange nye indtryk. Vi var enige om, at det havde været en dejlig lejrskole, og lejrskolens værtspar syntes, at det var nogle ualmindelig søde og artige børn, vi havde haft med.

B. O. Abildstrøm – V. Andersen

4. KLASSES LEJRSKOLE PÅ MØN 17/9–20/9 1975

Ved stranden.

Onsdag den 17. sept.: Togafgang fra Rungsted kl. 8.31 til København med en flok glade drenge og piger, der vinkede farvel til forældre og små søskende samt hr. Bengtsson, der måtte stå tilbage på perronen. I København skiftede vi tog og kørte til Vordingborg, hvorfra vi måtte videre med bus til Stege og videre til vandrerhjemmet „Sømarke“, der lå temmelig langt fra alting. Frokosten stod parat kl. 12.30. Derefter installerede vi os i en anden bygning, der kun havde sovesale og enkelte værelser samt baderum. Uden for var der græsplæner at spille bold på.

Da vi ikke helt stolede på vejret, besluttede vi at gå kl. 14 til Liselund slot og park. Her kunne man købe is, og det benyttede fru Kleiminger sig af. Vi trængte da også til noget oven på den lange spadseretur. Vi hvilede os på bænkene, gik lidt ned til en lille idyllisk sø med dunhammer og andre kønne planter. Der var mange

fugle, også påfugle. Vi måtte videre, og nu skulle vi ned ad ca. 200 trapper, der ikke alle var lige gode, for at komme ned til stranden, hvor vi så „Lille Klint“ og opholdt os ca. 1½ time. Vi fandt mange vættelys og mange mærkelige sten, som vi tog med hjem i lommerne. Så var det op igen ad trapperne, og vi nåede hjem kl. 17.30, så holdet, der skulle dække bord, nåede at være klar til kl. 18. Vi fik dejlig mad, legede derefter til vi kl. 19.45 skulle samles for at tegne ind på kort, hvor vi havde været i dagens løb, og vi skrev dagbøger. Kl. 21 var vi i seng på sovesalene, og alle sov godt efter den første indholdsrige dag.

Torsdag den 18. sept.: Op kl. 7, dejlig morgenmad kl. 8 med friske rundstykker. Kl. 9 kom bussen, der skulle køre os til forskellige seværdigheder, først til Keldby kirke, hvor vi så de smukke kalkmalerier fra 1200-tallet. Vi kørte så gennem Stege nordpå til Ulvs-hale og Nyord, hvor vi gik en tur i det gamle landsbyfællesskab. Vi traf en fisker, der var ved at ordne sine garn, og han fortalte, at der boede 80 mennesker i landsbyen, og man levede af at fiske ål og rejer. Skolen var nedlagt i 1965, og børnene gik nu i skole i Stege.

Derefter gik turen til den gamle jættestue „Kong Asgers høj“, der er den største i landet. Vi fik udleveret en nøgle og 4 stearinlys og gik så ind i højen. – Efter det besøg kørte vi tilbage til Stege, hvor vi fik ca. en time til at bruge lommepengene, eller nogle af dem.

Efter frokost og leg havde vi mod på en spadseretur ad en anden vej til stranden. Hvor var vi sultne, da vi gik til middagsbordet kl. 18. Vi spillede banko om aftenen og nedfældede dagens oplevelser i dagbøgerne.

Fredag den 19. sept.: Vi stod op kl. 7.15 og spise den dejlige morgenmad kl. 8. Turen skulle i dag gå til Store Klint, og vi fik madpakkerne i en pose. Det havde tordnet om natten, og vejrguderne var ikke med os. Vi vandrede af sted i gråvej, gjorde holdt på en gård, hvor der var udstilling og salg af brugskunst. Vi var der ca. ½ time, og nu var det blevet regnvej, så det forslog, men vi var stædige og fortsatte turen. Undervejs mødte vi et større jagtselskab. Efterhånden var vi drivende våde og besluttede at gå ned til „Jydelejet“, som beboerne på Møn betragter som det kønneste sted. Det

var for farligt at gå derned ad trapperne i det fedtede føre, men synet oppefra var også flot.

Ingen bus eller taxa var til at opdrive, „nød“ frokosten under et halvtag og begav os på vej hjem. Regnen holdt dog efterhånden op, så vejret blev tåleligt. Varm te og kiks hjalp på eftermiddagshumøret, og dagen sluttede med et forrygende bankospil med mange præmier.

Lørdag den 20. sept.: Vi måtte op kl. 6 for at være færdige til kl. 8. Da kom bussen, og hjemturen begyndte mod Stege og Vordingborg. Togrejsen bød på skifte og ventetid i København. Heldigvis fik vi is af fru Børgesen. Så kom sidste etape til Rungsted, og præcis kl. 11.39 var vi der. Vi havde haft 4 dejlige dage på Møn med mange sjove oplevelser.

A. Kleiminger – Ulla Børgesen

5. KLASSES LEJRSKOLE VED HØVE STRAND

Da vi blev stillet over for den opgave at skulle arrangere lejrskole for 4. klasse i foråret, var der tre krav, vi i alle tilfælde måtte stille til det sted, vi skulle opholde os på. For det første var det et udtalt ønske fra eleverne, at rejsen målt i timer og minutter skulle være længere end sidste års rejse til Lollands Højskole. For det andet måtte det for os være en opgave at finde et „stykke Danmark“, der var væsentlig anderledes end Lolland, som børnene sidste år havde lært at kende. Det tredje krav – ikke det mindst væsentlige – var, at der på lejrskolens område måtte være boldbaner, så vore foldebold-entusiaster kunne få mulighed for at dyste.

Ah!! En pony!

Efter nogle overvejelser besluttede vi os til at rejse til lejrskolen „Høve Strand“ i Odsherred. I denne nordvestlige del af Sjælland mellem Kattegat, Isefjord og Sejrø bugt var vi klare over, at eleverne kunne opleve næsten alle former for dansk natur.

Meget glade og forventningsfulde drog vi afsted med toget den 28. april og blev på vort bestemmelsessted modtaget meget hjerteligt af værtsparret Lilli og Herman Jørgensen, der havde en dejlig frokost parat til os. Efter dette tiltrængte måltid gik eleverne igang med at ordne deres køjer. Vi erfarede da, hvor vanskeligt det er at få en dyne bakset ind i sit betræk, når man befinder sig på knæ i øverste køje, går i 4. klasse og i øvrigt aldrig før har prøvet at lægge rent på en seng. Men ved et godt team-work, hvor man fandt ud af, at en deltager skulle kravle med ind i betrækket, lykkedes det langt om længe.

På Høve strand.

Eftermiddagen indledtes med, at vi orienterede os på lejrskolens 15 tdr. land store naturgrund, der grænsede op til en stor nåletræs-plantage. Der var adskillige fod- og håndboldbaner, og grunden gik lige over i den brede strand, hvor Sejerøbugten lå foran os. Om eftermiddagen skulle klassen, inddelt i fem grupper, bygge sand-borge, og der kom mange fantasifulde og geniale bygningsværker ud af det.

Den første aften blev der, ligesom alle følgende aftener, arbejdet med opgaver og dagbøger. Nok lidt hårdt, men ikke urimeligt! Den følgende dag vandrede vi op igennem Høve Stræde til Esterhøj, hvor vi havde en pragtfuld udsigt – forbi Høve Mølle – over gravhøje, skove, hav og bugt, helt til det inddæmmede Lammefjord-område – alle de lokaliteter, som vi den næste dag skulle stifte nærmere bekendtskab med. Fra Esterhøj med genforeningsstenen gik vi direkte over til en lidt mindre høj, beliggende umiddelbart ved siden af. Det var grundlæggeren af Nordisk Film, Ole Olsens gravhøj. Den er ikke tilgængelig for andre end familien. Men iblandt

os havde vi Ole Olsens oldebarn, Philip, og han havde tilladelse til – med en kæmpemæssig nøgle – at lukke os ind i gravhøjen. Vi blev vist rundt i mindre grupper af Philip, som yderst interessant fortalte os om Ole Olsens liv og gravhøjens indretning. Vi var alle meget betagede over den måde, Philip gjorde dette på.

Det vil blive for meget at nævne alle de steder, vi besøgte, men fremhæves må selvfølgelig Fårevejle kirke med Jarlen af Bothwell's mumie og Dragsholm slot med dets spøgelse.

Foruden at beskæftige sig med de historiske steder, arbejdede eleverne på stranden, og de havde et stort arbejde med at bestemme deres mange fund og lave udstilling om aftenen.

Det blev fem udbytterige dage ved Høve Strand – ikke underligt, at fortidens mennesker tidligt fandt til Odsherred!

Kirsten Alsing

6. KLASSES LEJRSKOLE PÅ LOLLANDS HØJSKOLE I SØLLESTED DEN 12/5–16/5 1975

Stor spænding før afrejsen fra Rungsted station kl. 8.31, da vi manglede en elev. Et minut før afgangsløjten lød kom en taxa med den forsinkede dreng. Det var gråvejr, men alligevel højt humør, og mange forældre samt hr. Bengtsson på perronen for at vinke og ønske god fornøjelse. – Togskifte på Hovedbanegården i København med et kvarters ophold. Derefter gennemgående tog til Søllested, enkelte tog en bid mad på rejsen, ankomst 11.45. Hr. Gustaf Bengtsson var på stationen for at byde os velkommen og befordre det meste af bagagen.

Vi vandrede så i alle tiders regn- og haglvejr de ca. 1½ km til Lollands Højskole, hvor vi var kl. 12.15. Efter den gode middag: Rabarbersuppe og frikadeller blev vi indkvarteret på 2-mands-værelser på 1. sal, pigerne og fru Børgesen til venstre, drengene og fru Kleiminger til højre.

Der var gang i udpakning og skiftning til tørt tøj. Meget nyt tøj havde smittet af på benene, som bar de nydeligste figurer og farver fra bukserne. – Senere på eftermiddagen samledes vi i skolestuen for at skrive lidt om turen.

Efter aftensmad var vi på højskolens bibliotek, hvor fru Kleiminger gennemgik opstillingen af bøgerne, så vi senere kunne benytte biblioteket. – Kl. 9 var vi i seng, og der var meget hurtigt ro.

Tirsdag den 13. maj: Solskin, men ikke varmt. Efter morgenmad blev vi fordelt i hold på 3, og byorienteringsløbet begyndte. – Fru Børgesen og fru Kleiminger var jo også med som hold og konstaterede, at alt forløb på bedste måde i byens gader. – Efter hjemkomsten kunne børnene spille fodbold eller lege på 2 græsplæner.

Middag kl. 12, stegt flæsk, rødkål og kartofler, derefter citronfromage – uhm – dejlig mad. Derefter blev vi samlet i skolestuen for at se på rapporterne fra byturen.

Leg i haven, afbrudt af den is, fru Kleiminger havde lovet os.

Kl. 17.30 kom to uventede gæster, fru Perkov med sin ældste søn. Det forhøjede stemningen ved aftensbordet. – Kl. 20 gav fru Perkov negerboller, og vi var ude på gårdspladsen at vinke farvel.

Vi sad derefter i opholdsstuen og sludrede til sengetid.

Onsdag den 14. maj: Efter morgenmad kl. 8 havde vi travlt med selv at smøre madpakker, som med navn på blev puttet i en stor kasse, også en kasse sodavand kom med, og heldagsturen begyndte. Årstiden var jo den bedst mulige, og vejret var tilpas varmt og solrigt. Især besøget i Knuthenborg Park begejstrede os, vi købte forskellige ting der til minde om den gode tur. Også de steder, der har tilknytning til digteren Kaj Munk, fik vi at se, og vi hørte meget om ham. Hjemme igen i Søllested kl. 17, og middagen bestod af hønsefricasse og koldskål. – Ulriks moster glædede os om aftenen ved dagbøgerne med frøer og lakridskonfekt.

Torsdag den 15. maj: Efter morgenmad lidt tid til leg, kl. 9.30 i biblioteket, hvor vi fik sedler med opgaver i forbindelse med turen. Vi var meget ivrige. Efter frokost og lidt fritid gik vi alle til Skovlænge Kirke, hvor vi havde oplevelsen af mange nattergales sang. Derefter et lille hvil på græsplænen ved „Pennalhuset“, hr. Bengtssons sommerhus, og nu dagens pragtfulde oplevelse: Besøget på bondegården med kalve, grise, ællinger, gæslinger og høns. Fru Jørgensen havde bagt boller, kringler og småkager til os, og sodavand var der også. Vi boltrede os i høet på loftet. Vi gik i „gåse-gang“ ad en sti tilbage til Søllested by, ikke mere trætte, end at fodbolden kunne røres, og vi kunne lege „2 mand frem for en enke.“ Efter aften blev der delvis pakket, kl. 20.30 afslutning med „forårsruller“ og sodavand og et trefoldigt hurra for skolen. – Sengetid kl. 21, hurtigt ro.

Fredag den 16. maj: Toget skulle køre fra Søllested kl. 9.20, bagagen blev kørt, men vi gik de 1½ km, heldigvis uden regn denne gang. Der skulle skiftes tog både i Nykøbing F. og i København, og vi nåede velbeholdne Rungsted kl. 12.39. Vi havde haft 5 dejlige, minderige og lærerige dage på Lolland.

A. Kleiminger – U. Børgesen

7. KLASSERNE PÅ SAMSØ

Forårssol på Samsø.

Igennem årene har vi været på lejrskole på Sandbjerg, på Lolland, på Bornholm, så denne gang måtte vi længere nordpå. Valget faldt på Samsø, som få eller ingen af os kendte. Vi fandt frem til Sælvig-bugtens Camping, hvor vi kunne blive indkvarteret i små hytter. Det gav helt nye muligheder, idet vi kunne deles op i familier, der hver for sig lavede maden.

Efter megen diskussion om, hvad det ville kunne gøres for, enedes vi om 10 kr. pr. dag pr. deltager. Det gik fint. De mest sparsomme-lige klarede de 5 dage for 27 kr. Ingen brugte alle pengene ... til mad. Lompepenge havde vi ikke med, så turen var „slikfri“. Det var morsomt at se, hvor skuffede kioskmænd- og damer var, hvor vi kom frem.

Fru Bengtsson gjorde, hvad hun kunne, for at nedbringe vore leve-omkostninger ved at lære os at spise mælkebøtter. Det lod sig fak-

tisk gøre. Billige æg fandt vi frem til på en nærliggende gård, og også en håndfanget „stalddørshøne“ fandt vej til en af familiernes gryder.

Samsø var dejlig i det tidlige forårsvejr. To gange betroede vi vort liv til Danmarks absolut ældste bus, der kørte os rundt på øen med den skiftende natur. Den ene af gangene blev vi gennemblødt af kold regn, så vi måtte tilbage for at skifte tøj, inden vi drog videre. Turiststrømmen var endnu ikke sat ind så tidligt på sommeren, så selv om vi vel ikke havde hele øen for os selv, så nød vi det alligevel med god plads på den dejlige campingplads med de flinke værtsfolk hr. og fru Strømkjær.

Samsø var en rejse værd. Vi så de plastikoverdækkede kartoffelmarker og det ualmindeligt smukke nordland. Vi så de hyggelige små byer, og vi blev overalt mødt med venlighed og enestående hjælpsomhed.

C. B.

I. REALERNE PÅ SÖDERÅSEN I SKÅNE

Mad på bål.

Den sidste uge af maj var de to 7. klasser på Söderåsen med hr. Loft, hr. Huntingford og fru Worsøe.

Turens mål var „Gillastig“, en hytte og ca. 10 tønder land mark og skov, der tilhører Det danske Spejderkorps.

Eleverne havde hjemmefra inddelt sig i „familier“ med selvstændig husholdning. Hver familie havde en lejrplads på ca. 1 td. land til rådighed. Her boede de i telte og kogte deres mad på bål, og trods det til tider lidt barske vejr med regn og temperaturer nær frysepunktet blev alle boende i teltene, og al mad blev lavet og fortært udendørs.

Dette gjaldt naturligvis også for lærerne, der i alle henseender delte kår med eleverne.

Hjemmefra var forslag til forskellige aktiviteter blevet forelagt, og hver havde, også på tværs af „familierne“, valgt minimum en aktivitet pr. dag. Mulighederne var blandt andet fisketur, ture til Oden-sjön, Kopparhatten og Skrækøglernes dal, orienteringsløb, natlig fugletur samt hike. Alt foregik til fods, også indkøbsturene i Röstånga.

Den sidste aften var eleverne inviteret op i hytten til „fin middag“, som lærerne stod for. Her benyttede hr. Loft lejligheden til på hyggeligste og festligste vis at tage afsked med de børn, han har været klasselærer for i 7 år.

Dorte Worsøe

Man hygger sig.

II. REAL I HARZEN

Afrejse.

Mandag den 17. august 1975 kl. 7 forlod vi skolen i bus og kørte sydpå til Gedser, hvor vi tog båden til Travemünde. Overfarten varede 3 timer. Fra Travemünde kørte vi til Soltau, hvor vi så en kirkegård for de allieredes faldne soldater. Der var ca. 2000 grave. Fra Soltau kørte vi til Bergen-Belsen. Der så vi en tysk KZ lejr. Det var meget gribende. Henad aften gjorde vi holdt ved en lille kro, hvor vi spiste vores aftensmad. Kl. 8 ankom vi til Braunschweig, hvor vi blev indkvarteret på vores ungdomsherberg.

Tirsdag var vi på heldagstur, hvor vi så bl. a. kejserpaladset, Goslars gamle rådhus og nonnehjemmet „Kleinen Heiligen Kreutz“. Om eftermiddagen fik vi lov til at gå rundt i byen på egen hånd, og mange benyttede lejligheden til at få købt nogle billige plader. Om aftenen var vi på diskotek i Braunschweig.

Onsdag var vi også på heldagstur, denne gang til det nordlige Harzen. Vi kunne se ind i Østtyskland, og der var ingen, der fik lyst til at flygte over. Vi kørte derfra til Bad Harzburg, hvor vi var oppe i svævebanen, som er 381 m lang og med en stigning på 186 m. Tu-

ren varede 3 min. Derfra kørte vi ind og så et bjergværksmuseum, hvor der var opbygget kunstige mineskakte og modeller af miner. Dernæst så vi i Claustal-Zellerfeld Europas største trækirke, der kunne rumme 2000 mennesker. Så kørte vi til Ibergs drypstenshuler. Derfra gik turen hjemad, hvor vi kun lige nåede at spise aftensmad, for så skulle vi på diskotek.

Torsdag var vi atter på heldagstur. Først besøgte vi en dæmning, som forsyner Harzen og omegn med strøm. Fra dæmningen kørte vi til grænsen, hvor vi igen fik et kik ind i Østtyskland. Derefter var vi i St. Andreasberg, hvor vi spiste frokost, købte ind og nogle prøvede en 1 km lang rutchebane. Vi kørte så til et udsigtspunkt, hvorfra vi kunne se Bloksbjerg. Så kørte vi hjem. Om aftenen var vi atter på diskotek.

Fredag stod vi tidligt op, og kl. 9 startede vi mod vores hjemland. Da vi nåede til Lübeck, fik vi 3 timer til at se på byen i. Derfra kørte vi til Travemünde, hvor vi tog båden til Gedser. Vi kom godt trætte tilbage til Rungsted, og alle syntes, at det trods den korte tid havde været en god tur.

Ulrik Ardenkjær-Madsen – Hans Henrik Heidensleben

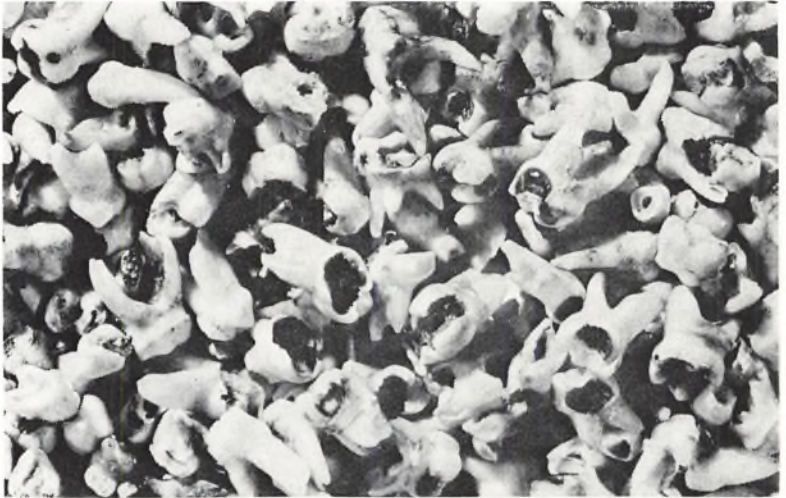

Danske turister spiser.

OM SLIK

Skolen har i mange år haft et totalt forbud mod slik på skolen. Vi har bedt en af skolens forældre, der til daglig beskæftiger sig med skolebørns tandpleje, om at skrive en artikel til årsberetningen om problemet slik.

SLIK SMAGER DEJLIGT, MEN . . .

Av min tand.....

Vi læser hver dag i aviserne om, hvorledes stat og kommune øser vores penge ud f. eks. til hospitalsvæsenet – DET KOSTER JO FORMUER! Ja, men hvor galt er det nu egentlig? Sidste år kostede sygehusvæsenet det danske samfund omkring 5 milliarder kr. Det er mange penge, men skal vi sammenligne det med, hvad vi brugte til slik det samme år, ja, så svinder det ind. Vi købte nemlig slik for 1 milliard kr.! Alt for mange penge – og penge som er smidt lige ud.

Når vi giver vores unger penge til supersonic fly, bolchefisk, bavia-

ner, chokofanter, vilde engle, vejskilte, piratos eller amagerkiks, så er det, de får for vores slikkekroner nemlig ikke andet end sukker, aromastoffer, hvedemelsklister, gummi arabicum og syntetiske farvestoffer. Når vi stikker lille Peter for en kr. lakridstandbørster, så får han i virkeligheden ikke andet end hvedemelsklister, 4 theskefulde rent sukker og så en lille bitte smule lakrids og anisolie!

Hvordan er det med sundheden? Får børn lov til at spise masser af slik, så får de en stor del af deres kalorier fra rent sukker, og rent sukker indeholder ikke noget som helst, som børn har brug for – det er helt tomme kalorier. Disse tomme kalorier tager pladsen op for næringsmidler, som indeholder alle de ting, som børn har brug for, og så er der jo endelig det med tænderne!

Sukker er tændernes fjende nr. 1. Det véd de fleste, men hvad er det egentlig, der sker, når man spiser sukker? Inde i munden findes der altid bakterier, – ligesom der iøvrigt findes overalt på vores krop og overalt, hvor vi færdes. De bakterier, som lever i munden og sætter sig fast på tænderne, har den kedelige egenskab, at de er i stand til at omdanne det sukker, som vi spiser, til syre. Tænderne, der hovedsagelig er lavet af kalk, kan ikke modstå syre i længere tid. Hver gang vi spiser sukker eller søde sager, omdanner bakterierne denne sukker til syre, og det varer ca. 20 min. til $\frac{1}{2}$ time, før syren er væk igen. Hvis vi konstant spiser søde sager, så er tænderne altså konstant i syrebad, og vi får huller i tænderne. Alt dette kan man påvise eksperimentalt, men det holder også stik i dagligdagen. Der findes masser af undersøgelser, som helt klart viser, at jo mere sukker børn spiser, og jo hyppigere de spiser sukker, jo værre er det for deres tænder. Vi kender selvfølgelig alle sammen et eller måske flere børn, som slikker ganske forfærdeligt, og som alligevel ikke får huller i tænderne. Disse børn har måske arvet nogle vældig gode tænder, men for børn i al almindelighed gælder det helt klart, at jo mere og jo hyppigere de spiser sukker, jo dårligere tænder får de.

Ja, men skal børnene da slet ikke have lov til at hygge sig og slikke? Det er meget svært at leve så sundt og så rigtigt, og det er kedeligt, hvis alt er forbudt. Jo, selvfølgelig skal børn have lov til at slikke og selvfølgelig skal de have lov til at hygge sig, men vi forældre skal bare være lidt mere bevidste med, hvad vi bruger sukker til.

Vi må jo ikke glemme, at det er os, som gør børnene til sukkernarkomaner. Små børn har ikke nogen naturlig trang til sukker. Det er os, der lærer dem det, og er man først blevet sukkernarkoman, så er det ligeså svært at afvænne sig, som det er for en voksen, der vil holde op med at ryge!

Man behøver jo ikke at uddele slik som trøst, når Peter er faldet og har slået sig, man kan jo også bare trøste ham almindeligt. Bedstemor, som kommer på besøg, behøver ikke at have slik med. Hun kunne f. eks. også have et par tegnetuch eller en lille blok eller nogle frimærker, eller noget barnet samler på. Sultne unger behøver heller ikke at blive fodret med kiks. De kunne også få lov til at tage en gulerod eller et æble i stedet for – eller måske en pølsemad. Når det gælder rigtigt slik, så kan man også vælge noget, der er knap så skadeligt. Man kan lægge an på at vælge slik, der ikke klistrer for meget fast til tænderne og ikke varer for længe. Endelig kan man prøve at finde slik, som indeholder de naturlige sukkeralkoholer – sorbitol og xylitol i stedet for rigtig sukker (såkaldt sukkerfrit slik). En „slikkekrukke“ har også vist sig at kunne fungere i praksis. En slikkekrukke er f. eks. et syltetøjsglas, hvor man samler al det slik, barnet får i løbet af en uge. Så spiser man det alt sammen på een gang f. eks. lørdag. D.v.s. at i stedet for at børnene spiser slik mange gange hver dag, så spiser de nu den samme mængde slik, men på een gang. Det har den fordel, at tænderne er kortere tid i syrebad, og det er nemmere at komme igennem med tandbørstningen bagefter.

Skal man sammenfatte nogen gode råd om sukker og tænder, så må det blive:

1. Spis sukker så sjældent som muligt
2. Børst tænderne bagefter
3. Find erstatninger for slik.

Kort sagt: LÆR BØRNENE AT SLIKKE FORNUFTIGT!

Inger Bay

TYSKLÆRERSTÆVNE I SANKELMARK

De årlige tysklærerstævner, afholdt af Sprogsam, er for tysklærere i Danmark årets inspirerende højdepunkt. Dette års tysklærerstævne var henlagt til Akademie Sankelmark syd for Flensburg. Jeg var så heldig, at jeg i år fik lov til at deltage. Samtlige 70 deltagere var efter kursus helt enige om, at udbyttet af 1975-mødet havde været vældig godt.

Seminarielektor Carl Sørensen gennemgik ved forelæsning og demonstration overheadprojektorens mange muligheder i sprogundervisningen. Han pointerede, at overheadprojektoren bør benyttes i mange og korte perioder, og at læreren så absolut må udvise selvdisciplin. Han gennemgik ved demonstrationer overheadprojektorens mange fordele: materialet er meget let at fremstille og opbevare, det kan ændres, bearbejdes, farvelægges, eleverne kan bedre koncentrere sig, og læreren kan hele tiden have front mod klassen, og man vil også kunne supplere overheadprojektoren med andet A.V.-udstyr. Carl Sørensen gav os mange inspirerende eksempler på, hvordan en overheadprojektor kan anvendes som støtte til indlæring af tale-skrive- og læsefærdighed. Man kan lave kortlægningsøvelser og fremstille helt enkle tegninger som udgangspunkt for spontanfortælling. Carl Sørensen gjorde os det helt klart, at overheadprojektoren har mange pædagogiske muligheder.

Elisabeth Møller fra Københavns universitet holdt forelæsning om Fehlerfrequenz-Untersuchungen. Med disse undersøgelser ønsker man at finde frem til fejltypen, eventuelle årsager til fejlene og i relation hertil fremstilling af relevante øvelser. Det viser sig, at de mest almindelige fejl er ordstillingsfejl. Det bør i forbindelse hermed bemærkes, at den stadig mest benyttede tyske grammatik, Kaper, kun på een side beskæftiger sig med ordstillingsproblematikken. Elisabeth Møller mente, at årsagerne til fejlene kunne være interferens med modersmålet eller med det første fremmedsprog, engelsk. Det tror jeg, at alle tysklærere, der har 7. klasse, har erfaret. Elisabeth Møller understregede bl. a., at eleverne ikke bør udsættes for grammatisk stof, som de ikke i forvejen kender fra danskundervisningen.

Der var livlig debat efter denne forelæsning. Jeg tror nok, at man har lov at konkludere, at den „ubevidste grammatik“ kan og bør ind-

Akademie Sankelmark.

øves på begynderstadiet, mens den „bevidste grammatik“ først bør indlæres på et senere tidspunkt.

I løbet af kursus nød vi flere gange to unge tyske studenter, Ingo Timm og Dieter Voigt, der sang og spillede sange af bl. a. Mey, Degenhardt og Hannes Wader. Jeg har senere modtaget et bånd, hvor de har indsunget alle de sange, vi hørte på kursus, samt et aftryk af teksterne – meget velegnet som supplerende materiale i de ældste klasser.

Dr. Heinz Wilms fra München havde måske det mest inspirerende indlæg. Han talte bl. a. om Sprechtraining im Fremdsprachenunterricht og Bild-Text-Programme im Sprachunterricht.

Kursus afsluttedes med en Bunter Abend, hvor bl. a. Helmuth Asmus læste meget levende op på plattysk. Jeg tror, at vi forstod indholdet til fulde uden at forstå ret mange af ordene.

Det var nogle inspirerende dage, og mange ser allerede frem til næste års tysklærerstævne!

Kirsten Alsing

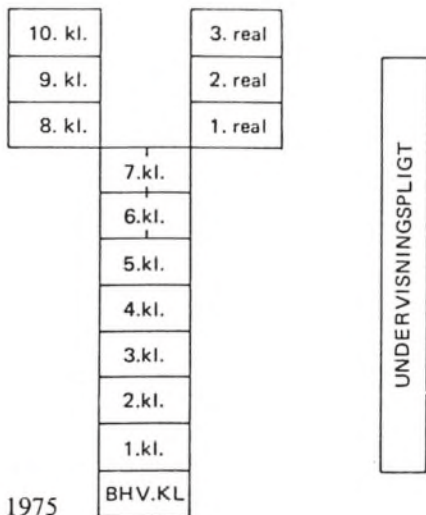
DEN NYE SKOLELOV

I denne årsberetning nævnes flere gange den nye skolelov. Denne lov er en lov for den kommunale skole.

Vi må gå ud fra, at loven i store træk også kommer til at gælde for private skoler, men endnu i skrivende stund er det en kendsgerning, at vi ikke ved det. Et halvt år før loven træder i kraft er intet sikkert tilgået os fra offentlig myndighed.

Vi må dog gå ud fra, at de samme bestemmelser, som i loven er gjort gældende for den offentlige skole, i det store og hele vil komme til at gælde for den private.

Der forestår et oplysningsarbejde og en grundig gennemdrøftelse af lovens betingelser i skolekredsen. Skolens styrelse og lærerkollegiet har afsat en dag i december og en dag i januar til indledende debat om lovens følgevirkninger for vores skole. Lærerne har allerede været til to dages drøftelser med kolleger fra andre skoler.

Folkeskolens opbygning 1975

Her skal anføres nogle hovedlinier i den nye lov:

1. *Enbedsskole indføres.* Det betyder, at man ikke længere efter 7. klasse deler i eleverne i 8. klasse og I. real efter fagligt standpunkt. Eleverne skal følges ad fra 1. til 10. klasse.
2. *Niveaudeling i visse fag.* Loven angiver, at man kan dele eleverne i 8-10 klasse efter fagligt niveau i visse fag: matematik, engelsk, tysk og fysik. Der bliver altså i disse fag to parallelle hold, som i teorien skal lære samme pensum.

Strukturen kan skitseres således:

10. obl.	k	k	valg
9. obl.		k	k valg
8. obl.		k	k valg
	7. kl.		valg
	6. kl.		
	5. kl.		
	4. kl.		
	3. kl.		
	2. kl.		
	1. kl.		
børnehaveklasse			

På disse klassetrin har eleverne nogle obligatoriske fællesfag, hvor den oprindelige classesammensætning bevares, desuden obligatoriske fag, der er kursusdelte, og valgfrie fag, hvoraf enkelte er kursusdelte.

k = kursus

Mulighed for en ikke-fagdelt undervisning.

3. *Realeksamen afskaffes.* Efter 9. klasse kan eleverne for fremtiden gå op til en prøve i dansk, engelsk, fysik, tysk og matematik. Det bliver spændende at få et ministerielt cirkulære om denne prøves sværhedsgrad!

Efter 10. klasse kan man gå op i de samme fag til en såkaldt „udvidet prøve“, men det er en betingelse, at eleven har fulgt fagene på et „udvidet kursus“.

Folkeskolens fagkreds

Klassetrin	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.
Klassens time	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o
Dansk	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o
Regning/matematik	o	o	o	o	o	o	o	ok	ok	tk
Idræt	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o
Kristendomskundskab	o	o	o	o	o	o	o		o	t
Formning	o	o	o	o	o			v	v	v
Musik	o	o	o	o	o			v	v	v
Historie			o	o	o	o	o	v	v	v
Geografi			o	o	o	o	o	v	v	v
Biologi			o	o	o	o	o	v	v	v
Samtidsorientering								o	o	o
Håndarbejde				o				v	v	v
Sløjd					o			v	v	v
Hjemkundskab						o		v	v	v
Engelsk					o	o	o	ok	ok	ok
Fysik/kemi							o	o	ok	tk
Tysk							t	tk	tk	tk
Latin									t	
Maskinskrivning								v	v	v
Fotolære								v	v	v
Drama								v	v	v
Filmkundskab								v	v	v
Motorlære/værkstedsfag								v	v	v
Arbejdskundskab								v	v	v
Fransk										t

o = obligatorisk fag

k = kursusdelt fag

t = tilbudsfag

v = valgfag

4. *Decentralisering af beslutninger.* Loven giver nu folkeskolen en mulighed for selv at træffe beslutninger ved den enkelte skole. Altså en mulighed, som den private skole hidtil har været ene om at have. Det vil vise sig, om den enkelte skole inden for folkeskoleområdet vil og tør benytte denne mulighed, eller om man vil gå i gang med at skabe størst mulig ensartethed inden for størst mulige områder.
5. *Styring af lærerlønsudgifter.* Lærertimeforbruget fastsættes efter antallet af elever i klassen. Jo færre elever jo færre timer. Dette er en bestemmelse, der vil give anledning til drøftelse af klassekvotient.
6. *Ny timeplan.* Ministeriet har udsendt en vejledende timeplan. Den aftrykkes nedenstående. Vi kan selv afgøre, hvor langt vi vil følge den. Der indføres en „klassens time“ på alle klassetrin, men vil man f. eks. styrke danskundervisningen, må det ske på andre fags bekostning.

Men som sagt: dette må vi tale meget om indbyrdes på kommende forældremøder.

Allerede til leksamen i sommeren 1976 bliver det muligt at bortvælge op til 6 fag og nøjes med årskarakter. Bestemmelse herom er tilgået skolerne sidst i november og vil blive bragt frem ved kommende forældremøder.

Prøver i folkeskolen

	8. kl.	9. kl.	10. kl.
Dansk		A	A U
Regning/matematik		A	A U
Engelsk		A	A U
Tysk		A	A U
Fysik/kemi		A	A U
Latin		A	
Fransk			A
Håndarbejde	A	A	A
Sløjd	A	A	A
Hjemkundskab	A	A	A
Maskinskrivning	A	A	A

A = Folkeskolens Afgangsprøve

U = Folkeskolens udvidede Afgangsprøve

Travlhed i sløjsalen.

For 8. gang holdt vi „Novemberuge“ på skolen. Fra 6. klasse og op efter lagde eleverne deres eget skema for en uge ud fra det program, der blev udsendt med 48 forskellige mulige aktiviteter. Meget forskellige, ja: pibemageri, moderne matematik for forældre og elever, regnestokkemethoden, zoneterapi, besøg på Danmarks tekniske højskole, blodtypebestemmelse, dyrepsykologi, hestepasning for begyndere, lystfiskerkursus, skoven, astronomi, afspænding, lanciers for forældre og lærere, besøg på Christianshavn, indisk madlavning, kommunalt kursus, maskinskrivning, hypnose, udstopning af fugle, tysk grammatik, tur til skøjtehal og svømmehal eller til København, besøg på en moderne industrivirksomhed, introduktion i golfspil, kursus i babysitting, foto, latin, skak, bagning af „det daglige brød“, trampolinspring, bridge, tur til Louisiana, sy en primitiv skjorte, persisk madlavning, turnering i basket-ball, bordtennis, volley-ball, badminton.

Hvis tiden ikke tillod én at komme hjem at spise, så var der åbent nede i skolekøkkenet, restaurant „Det gyldne vildsvin“ var genåbnet og fulgte sin succes fra sidste år op. Der blev solgt 304 måltider på 5 dage.

Også de mindre klasser var ude af deres normale skema, men i lidt fastere rammer. Det var dejligt at så mange af skolens store elever hjalp til med at gøre ugen god for de mindre.

Besøg i børnehave.

Ved stor hjælpsomhed fra forældre kredsen lykkedes også denne „Novemberuge“. Tak for det. I ugens forvirring blev det ikke altid muligt at sige den enkelte tak, men det gøres her . . . og ikke mindre velment. Det er altid en oplevelse at møde forældrene i samarbejdet om novemberugen.

Og så sidder man tilbage med endnu en erfaring. Ugen var en succes, men man spørger sig selv, om den nu også var en succes for alle elever. Det vil en efterundersøgelse vise. Vi har på skolen en fornemmelse af, at vi nok er begyndt at tage „Novemberugen“ så

selvfølgelig og rutineret, at vi glemmer, at nogle er med for første gang, og det betyder, at en og anden kan dumpe igennem, hvor bedre information ville have forhindre det. Næste års „November-uge“, der allerede er under første forberedelse d.v.s. ideer er lagt hen, tilbud givet o.s.v. må have en huskeseddel i mappen, hvorpå der står: bedre information.

Køkkenpiger.

Mister.

SKOLEMESTERSKABER

Resultatet af badmintonturneringen i november blev, at skolemesterskabet blev vundet af:

Piger:

1. Birgitte Krogh.
2. Jeanette Maegaard Christensen.
3. Nina Schiøtz.

Drenge:

1. Henrik Andersen.
2. Vilhelm Hahn-Petersen.
3. Lars Simonsen.

Skolemestre i bordtennis blev:

Piger:

1. Pernille Tholstrup.
2. Jessica Kriesz.
3. Stina Kruse.

Drenge:

1. Morten Eldrup.
2. Nils Foss.
3. Jan Toft Rasmussen.

Skolemesterskabet i Volley-ball vandtes af:

1. Vilhelm Hahn-Petersen.
2. Per Kokkin.
3. Morten Skieller.
4. Jessica Kriesz.

Irina Andersen fik ekstra præmie for godt spil.

Skolemesterskabet i Basket-ball blev vundet af:

1. Niels Westergaard.
Hans Henrik Heidensleben.
Morten Eldrup.
Henrik Andersen.
2. Søren Clausen.
Ole Nielsen.
Kim Jensen.
Jette Skaarup.

Skolens fodboldhold.

Atletik-piger.

FØLGENDE ELEVER HAR I ÅR TAGET
SKOLEIDRÆTSMÆRKET:

Bronze:

Karen Birch	Jacob Trampe Broch
Karina Brømsøe Ibsen	Bernadette Boissevain
Helle Bruun Petersen	Charlotte Langmann
Lotte Andersen	Nina Schiøtz
Pernille Knudtzon	Christina Clemmensen
Pernille Johnson	Stina Kruse
Vibeke Sandbæk Christensen	Tine Pedersen
Peter Klyhn	Carsten Petersen
Mikael Behnke	Michel Briand de Crevecoeur
Peter Christian Andersen	Keld Bille
Lars Rønved	Ulrik Andersen
Hans Esmann	Rune Frederiksen

Sølv:

Nina Markussen	Rikke Simsted
Charlotte Vermehren	Bettina Sørensen
Jeanette Mægaard Christensen	Stine Kittelsen
Birgitte Krogh	Mikael Kierulff
Vagn Perkov	

Guld:

Jessica Kriesz	Susanne Svendsen
Christian Illum	Peter Skieller

Sølv-Emalje:

Jette Skaarup	Tine Sehested Høeg
Søren Clausen	

PERSONALIA

Hanne Mosegaard. Fra 1. august ansat ved skolen. Klasselærer i 1. kl. Lærereksamen fra Gjedved Seminarium 1963. Fra august s. å. ansat ved Hillerødholmskolen i Hillerød indtil juli 1973. Derefter ansat ved Ndola Primary School, Ndola, Zambia indtil juli 1975.

Børge Mosegaard. Fra 1. august ansat ved skolen. Klasselærer i I.rx. Lærereksamen fra Gjedved Seminarium 1959. Efter militærtjeneste ansat ved Kvorning kommune fra 1.8.61–31.7.63. August 1963 ansat ved Hillerødholmskolen i Hillerød. Fra august 1973 udsendt af udenrigsministeriet som lærer ved Mosala Secondary School, Ndola, Zambia.

Torben Madsen. Fra 1. januar 1975 ansat ved skolen. Klasselærer i 2. klasse. Født i Gentofte 1949. Tog realeksamen fra Gunnar Jørgensens skole i 1966. Studentereksamen i 1969. Lærereksamen fra Jonstrup Seminarium 1974. Af-tjent værnepligt i 1974.

Anne-Kathrine Pagb. Ansat som vikar i latin fra 1. august 1975. Klassisk-sproglig student fra Kildegaard Gymnasium 1969. Derefter et års studieophold i U.S.A. på Oberlin College. Et års studier ved Københavns Universitet. Lærereksamen fra Zahles Seminarium i 1975.

Knud Loft Rasmussen. Ansat ved skolen fra 1968. Har fra 1. aug. 1975 haft orlov for at gøre et studium i historie færdigt ved Danmarks Lærerhøjskole. Tager eksamen som cand. pæd. i juni 1976.

Rikke Bengtsson. Ansat ved skolen siden 1964. Har fra 1. aug. 1975 et års orlov for at følge årskursus i dansk og engelsk på Danmarks Lærerhøjskole.

Vibeke Andersen. Ansat ved skolen 1974. Følger årskursus i fransk på Danmarks Lærerhøjskole.

Bent Ole Abildstrøm. Ansat ved skolen 1974. Følger årskursus i fysik på Danmarks Lærerhøjskole.

Eigil Hempel.

Vi citerer Frederiksborg Amtsavis fra juli i år:

„Overlærer ved Rungsted private Realskole Eigil Hempel har den 1. aug. været ansat 25 år ved skolen i Rungsted. Gennem de mange år på skolen har Eigil Hempel gennemlevet hele udviklingen fra den lille private skole over statsanerkendt friskole til realskole af i dag.

Eigil Hempel afløste i sin tid afdøde lærer Herman Bahn som den, der arrangerede lejrskoler, byture, skolekomedier o.s.v., og han har på disse felter været en meget værdifuld mand for skolen, uden at man derfor på nogen måde må forklejne hans store evner som lærer, hvor han i sine fag historie og geografi har virket som den store inspirator, ikke mindst ved sin fantastiske fortælleevne.

Hans store interesse er Sønderjylland, og han forestår hvert år salget af Dybbølmærket i Hørsholm kommune. Eigil Hempel er iøvrigt dybt præget af den grundtvigske skoleopfattelse, og han har været medlem af Rungsted Menighedsråd siden sognets oprettelse og udskillelsen fra Hørsholm sogn.

Jubilæumsdagen fejres på hans barndomsø Samsø, men ved skoleårets begyndelse vil skolens lærerkollegium, elever og bestyrelse fejre jubilaren.“

Og det gjorde vi. Skolens styrelse og lærerkollegium fejrede Hempel ved en frokost på skolen den sidste dag i sommerferien med gaveoverrækkelser og taler. Første skoledag efter ferien prægedes af fest og lykønskning fra børnene. Mange gamle elever betænkte også dagen med tak og hilsen.

Organist N. Otto Olsen.

Det er med glæde, at vi på dette sted sender en hilsen og tak til Hørsholm sogns mangeårige afholdte organist *N. Otto Olsen*, der nu nyder et velfortjent otium.

Igennem mange år arrangerede N. Otto Olsen den årlige julekoncert i Hørsholm kirke. Disse koncerter trak altid fulde huse og skaffede mange penge til gode og velgørende formål, samtidig med at være en musikalsk oplevelse.

Som en stemningsfuld afslutning på julekoncerten opførte 4. klasses elever altid skolens gamle julespil. Dette samarbejde, der endnu varer ved, kom i gang for 27 år siden, da organisten var en dygtig og myndig formand for skolens styrelse. Ikke mindst i hans 10-årige periode blev grunden lagt til skolens nuværende gode status. Skolen blev udvidet og fik statstilskud.

Det er ved at være længe siden, men ikke glemt, tværtimod.

Ved en milepæl sender vi N. Otto Olsen en hjertelig tak for godt arbejde for vor skole og for godt samarbejde.

Karen Abel. I flere år havde vi i „Novemberugen“ den glæde at få fru Karen Abel ud på vores skole for at fortælle om kunst. Mange vil sikkert mindes disse aftener, hvor den gamle dame ved sin levende måde at fortælle på holdt sine tilhørere fangen og formåede at delagtiggøre os i sin omfattende viden om og sin store kærlighed til kunst. Selv elskede hun disse aftener på vores skole, hvor hun mødte en usædvanlig levende og interesseret tilhørerskare, og det blev en af hendes livs sidste glæder, at hun trods sin høje alder kunne gennemføre aftenen i fjor.

To måneder efter døde hun efter kort tids sygdom i en alder af 85 år.

Vi mindes hende med dyb taknemmelighed på denne skole.

November 1974.

SKOLENS PERSONALE I JUNI 1975

Øverste række fra venstre:

Bengtsson, Huntingford, fru Ellegaard, Abildstrøm, fru Bente Bentzen, Torben Madsen, fru Lynn-Petersen, Ellegaard.

Midterste række:

fru Gertov, fru Ronzoni, fru Perkov, fru Nordby Petersen, fru Karin Brøndorf, Loft, fru Kleiminger, fru Vibeke Andersen, fru Bengtsson, Sørensen.

Siddende:

Mr. Thomas, fru Hald, Hempel, fru Børgesen, fru Stoltenberg, fru Worsøe, fru Alsing, fru Schiødt.

På billedet savnes: Finn Jensen, Palle Børgesen og fru Else Hansen-meyer.

ÅRET I BILLEDER

Julespil i Hørsholm kirke.

Luciapiger.

Ingen albuer på bordet, børn!

Maskerade 75.

EN HILSEN FRA STYRELSEN

Så lykkedes det. Gymnastiksalen blev udvidet, og klasserne ovenover ombygget. Straks da sidste års byggestop blev ophævet, satte byggeriet i gang. Ulemperne blev mindre end forventet, dels fordi vejrguderne var os nådige, dels fordi håndværkere og arkitekt overholdt alle tidsaftaler. Allerede sidst på foråret blev gymnastiksal-fløjen igen taget i brug, så skriftlig eksamen afvikledes normalt.

Det er styrelsens indtryk, at alle er glade for de forbedrede lokaleforhold.

Man ved ikke, hvad året 1976 vil bringe for vor skole. Et er dog sikkert: den nye skolelov vil kræve mange overvejelser og drøftelser forældre og skole imellem for at finde den form, der tjener denne skoles fremtid bedst. Styrelsen vil gøre sit til, at problemerne løses på en lykkelig måde; det vil for os sige en måde og form, der gør det muligt for Rungsted private Realskole at bevare sin identitet.

I sikker tiltro til, at dette skal lykkes ved åbenhed og samarbejde, benytter jeg lejligheden til at sende en hilsen til hele skolekredsen med tak for året 1975 og tro på 1976.

På styrelsens vegne
E. Ardenkjær-Madsen

Skolens styrelse består af:

Formand: Advokat E. Ardenkjær-Madsen
Næstformand: Civiløkonom Flemming Schiøtz
Sekretær m. v.: Advokat Niels Heilbuth
Fru S. Sloma
Civilingeniør T. Skieller
Fru E. Westergaard
Civilingeniør Ole Brømsøe Ibsen

Suppleanter:

Arkitekt Flemming Behnke
Fru Jytte Glæsel

Sådan begyndte det.

Spærrene løftes på plads.

HILSEN FRA ELEVRÅDET

Meget hurtigt efter sommerferien valgtes det nye elevråd, og det konstituerede sig på følgende måde:

Formand:	Vilhelm Hahn Petersen, II x
Næstformand:	Jan Toft Rasmussen, II y
Sekretær:	Pernille Tholstrup, I x
Kasserer:	Martin Kruse, II y

På Rundskuedagen den 6. september havde elevrådet sit første store arrangement. Man modtog i gymnastiksalen ca. 450 elever og lærere fra kommuneskoler på Nørrebro og Vesterbro i København. De ankom med veteranotog til Rungsted Kyst station, hvor vi stod og bød dem velkommen. I gymnastiksalen gav vi alle børnene pølser, sodavand og is, og der var optræden af bl. a. skuespilleren Jan Zangenberg. Arrangementet blev en meget stor succes, og elevrådet modtog en check på kr. 1000,- af Rundskuedagens bestyrelse.

Lørdag den 1. november var elevrådets formand og næstformand inviteret til et stort møde med repræsentanter fra fem andre skoler. Der kom meget positivt ud af dette møde, og deltagerne besluttede at mødes en gang om måneden i fremtiden. Formålet med disse møder er at arrangere fælles idrætsdage, fælles fester og eventuelt at udveksle materialer af forskellig art.

På grund af gymnastiksalens udvidelse blev der sidste år ikke afholdt noget skolebal for de ældste elever. Dette blev der rådet bod på fredag d. 14. november, hvor elevrådet arrangerede fest, og hvor disc-jockey Peter Sundberg sørgede for den fine musik. Det har været et spændende og aktivt efterår, men ved hjælp af en række ad hoc udvalg er arbejdet gået glat for elevrådet.

Jeg tror på et fortsat godt samarbejde mellem lærerråd og elevråd i det kommende år.

Vilhelm Hahn Petersen

HILSEN FRA LÆRERRÅDET

Skolens lærerråd, som er alle lærerne på skolen, har af og til et møde, hvor der drøftes mange pædagogiske og praktiske spørgsmål. Danmarks skolepolitikere og øverste embedsmænd har gennem længere tid arbejdet på at lave om på landets skolevæsen til gavn for de børn, der allerede går i skole, men også med henblik på fremtiden. Nu har regeringen vedtaget, at det skal være lov, altså at vi må rette os efter de foreslåede bestemmelser.

Men det kan blive svært for lærerne i det daglige arbejde med børnene i skolen at indrette undervisningen efter de nye regler, al begyndelse er jo svær, så derfor har lærerne, lærerrådet meget at spekulere på allerede nu for at være forberedt til 1. august 1976, når loven træder i kraft..

Vi må deltage i mange faglige møder sammen med andre lærere, så vi kan få råd eller kan give råd. – Endnu er det hele så nyt, at vi venter på forskellige oplysninger fra undervisningsministeriet, før vi kan se, hvordan det hele skal fungere, og så må vi prøve efterhånden at få alle brikker på plads; det bliver et meget svært puslespil.

Lærerrådet vil gerne gøre sin del af arbejdet i det sædvanlige, gode samarbejde med skolens styrelse og ledelse.

Anna Kleiminger

RUNGSTED PRIVATE REALSKOLES FORÆLDRE- OG ELEV FOND

Som sædvanlig synes vi at have lov til at betragte det forløbne år som givtigt.

Sidste år var vi stærkt imponerede over et pænt 4-cifret beløb som overskud ved andespillet, men det netop overståede arrangement oversteg denne gang de mest optimistiske forventninger, idet beløbet på det nærmeste er 3-doblet. I sandhedens interesse havde vi med henblik på udgiftsstigninger også tilladt os en forhøjelse af spilleafgiften, men konstaterede med taknemmelighed, at dette ikke syntes at have mindsket interessen. For første gang var den udvidede gymnastiksal taget i brug, og de samlede deltagere kunne netop knibes ind. Det var mede at se, hvor mange elever der deltog med liv og lyst, men det er vort håb, at også flere forældre vil være med næste gang. Plads skal vi nok skaffe, og her er virkelig chance for en rigtig familieaften.

Det kan med glæde konstateres, at T-shirts med skolens mærke stadig er populære, idet også disse er til indtægt for fonden.

Ligeledes til fordel for Forældre- og Elevfonden blev skolekomedien afviklet. Det var en fornøjelse at være vidne til de unge skuespilleres (5. kl.) dygtighed, og det var tydeligt at se, at der både fra fru Bente Bentzens og disses side var lagt megen tid og tålmodigt arbejdet i det. Derfor er det først og fremmest hertil Forældre- og Elevfonden retter sin tak for et nydeligt overskud, men også til forældre og elever, der som altid mødte op i stort tal.

Der har atter været ydet tilskud til skolerejser og lejrskoleophold, når behovet er opstået, og „Nøddeknækkerprisen“ blev naturligvis igen uddelt ved årsafslutningen, denne gang i en ny spændende udformning.

Et beløb er blevet anvendt til indkøb af 6 guitarer, og vi har indtrykket af, at disse bliver brugt flittigt i sang- og musikundervisningen.

I fondsstyrelsen har vi – ligeledes traditionen tro – glædet os over mange indkomne bidrag, og for en ordens skyld erindrer vi om, at sådanne kan sendes til:

Rungsted Private Realskoles Forældre- og Elevfond,
Postbox 9,
Gironummer 14 28 81.
Landmandsbankens Rungsted afdeling,
kontonummer 6-19847.

Den på generalforsamlingen i 1975 valgte fondsbestyrelse består af: Ingeniør B. O. Abildstrøm, skolebestyrer C. Bengtsson, fru Annette Madsen, fru Sara Sloma samt Jan Toft Rasmussen, II. real Y.

På fondsstyrelsens vegne
Sara Sloma

GLÆDELIG JUL OG GODT NYTÅR

På sidste side af årsberetningen sendes en hilsen til alle skolens nuværende og tidligere elever, forældre og gode venner af skolen.

For den, der opmærksomt følger med i dansk skoles udvikling i disse år, vil det være klart, at det ikke er blevet lettere at holde skole i dagens Danmark. Og dog føler vi det som et privilegium at leve med denne skole, fordi dygtige lærere, der helt enkelt passer deres arbejde og mere til, interesserede forældre, der bærer og støtter, hvor det gøres nødigt, og en skolestyrelse, der uden skelen til tid og arbejdsindsats virker for skolen, i fællesskab arbejder til gavn og lykke for den skole, vi holder af.

For alt dette er denne årsberetning et udtryk.

Til alle, der læser den, sender vi en varm tak for året, der rinder ud, og ønsket om et lykkebringende år 1976.

Rikke og Carl Bengtsson

Rungsted i december 1975.

Dette er
SÆTTERNISSEN,
som også var med!

